

Wat is gegroeid, wat is geplant.

Jaarverslag van Groen en Blauw Huis VZW

2022

Ons nieuwe uithangbord volledig gemaakt door onze talentvolle vrijwilliger Henri.

Inhoudstafel

- I. Over de vzw**
- II. Inleiding**
- III. Het leven van de VZW**
- IV. Permacham**
- V. Activiteiten**
- VI. Partners**
- VII. Perspectieven**
- VIII. Financieel Verslag**

I. Over de vzw

Het GBH is een vzw. De algemene vergadering en de raad van bestuur zijn samengesteld uit verkozen en niet-verkozen gemeentelijke vertegenwoordigers,

waaronder minstens één vertegenwoordiger van de oppositie.

De raad van bestuur : Allan NEUZY, voorzitter van de VZW, Pascale PANIS ondervoorzitter, en als bestuurders Gaëtan VAN GOIDSENHOVEN

vervangen door mevrouw CASSART, mevrouw EMMERY vervangen door mevrouw VAN ASSCHE, de heer DE LEENER, de heer VOGLAIRE,

mevrouw COCKSHAW, en mevrouw HARDY.

De Algemene Vergadering bestaat uit de leden van de Raad van Bestuur en mevrouw EMMERY.

Het secretariaat wordt waargenomen door Marie-Hélène STEURS van de Dienst Duurzame Ontwikkeling van de gemeente Anderlecht.

Onze Steun :

II. INLEIDING

Meer dan ooit heeft het Groen en Blauw Huis (GBH) in 2022 moeilijkheden ondervonden om subsidies te vinden. Door Covid en de daaruit voortvloeiende financiële situatie van de potentiële subsidiërende overheden, werden subsidieaanvragen geweigerd, en dit terwijl de tijdsinvestering om dossiers in te dienen enorm is als we kijken naar de omvang van de ploeg.

Maar in 2022 heeft Het Groen en Blauw Huis zichzelf ook opnieuw uitgevonden.

Ten eerste door de werkverdeling binnen de ploeg te herdenken en te implementeren. Met veel minder personeel binnen de vzw, was het noodzakelijk om de opvolging van alle aspecten van de organisatie anders te organiseren. Het vertrek van Robin, verantwoordelijke communicatie, bracht het team terug tot twee personen - anderhalf voltijds equivalent tot in mei - die veel tijd moesten investeren in administratie en communicatie. Zij werden "manusje van alles" en dienden taken op te nemen waarin ze weinig tot geen ervaring hadden.

Geconfronteerd met deze uitdagingen, besloot de VZW de manier waarop zij haar opdrachten uitvoert te herzien. Bijgevolg koos GBH om de filosofie van de ecologische en sociale permacultuur te integreren in de organisatie (voor een korte uitleg over Permacultuur, zie <https://vimeo.com/242944807>). Deze behelst drie belangrijke principes : zorg voor de mens, zorg voor de aarde, zorg voor een eerlijke verdeling.

Het GBH heeft haar activiteiten voor het grote publiek weten te hervatten met behulp van externe begeleiders. Deze situatie heeft niet alleen budgettaire gevolgen, maar beperkt tevens de mogelijkheden om groepen en scholen te ontvangen.

Anderzijds werd er beroep gedaan op de vrijwilligers van de Champ A Mailles (CHAM) om de moestuin te onderhouden en gebruiksklaar te maken voor de indiensttreding van de nieuwe werkneemster.

De CHAM bestaat al sinds het begin van het GBH. Het is een stuk landbouwgrond waarvan het beheer is toevertrouwd aan het GBH. Het werd 'Champ A Mailles' genoemd vanwege zijn aanhoudende finaliteit om banden te scheppen. In het begin had de CHAM een dubbele roeping : een educatieve roeping en een productieve roeping. Na verloop van tijd nam het aspect "kleinschalige stadslandbouw" de overhand via 2 financieringsprogramma's : Co-Create/ Ultratree en Boeren Bruxsel Paysans (BBP). Het zoeken naar een verdienmodel maakte zo deel uit van het project.

In 2022 maakt de CHAM deel uit van de heropbouw van de vzw. Echter wel met een paradigmaverschuiving: nu Permacultuur de belangrijkste focus wordt van het GBH, is de financiële rendabiliteit van de CHAM niet langer een doelstelling. De CHAM wordt PermaCHAM: een bewerkt terrein in dienst van de mens en zijn welzijn, volgens de principes van de permacultuur.

III. Het leven van de VZW

1e kwartaal

- Laatste rechte lijn voor de indiening van het Co-Create / De Melkweg dossier.

Ter herinnering: in het kader van een Co-Create oproep van Innoviris is een dossier opgesteld met de onderzoeksvraag:

"Wat zijn de gemeenschapsopbouwende activiteiten in Anderlecht (Neerpede, Anderlecht) rond melk? Hoe kan de consumptie ervan bijdragen tot de realisatie van een geïntegreerde markt (netwerk) waaruit een duurzame waardeketen kan ontstaan?"

Er ontstaat een waardeketen waarin alle betrokken partijen zich duidelijk en veerkrachtig ten opzichte van elkaar positioneren."

In het kader van dit dossier was een samenwerkingsverband opgezet met verschillende partners, die elk een specifieke rol binnen het project kregen toebedeeld. Naast het Groen en Blauw Huis waren deze partners

- * Leefmilieu Brussel
- * VUB
- * Neerpedehoeve (Heymans)
- * Cultuureghem
- * Micro Marché
- * Inter-Environnement Brussel
- * Steunpunt Korte Keten (Ferm)

Het GBH heeft de arbeidstijd van een volledige maand besteed aan het invullen van dit dossier wat, gezien het kleine aantal personeelsleden van de VZW (1 en 1/2 voltijdse equivalenten), enorm is. Toen het dossier niet werd weerhouden werd ons aangeraden het te recyclen in een ander projectoproep waarbij het voorbereidingswerk vergoed werd tegen 9.350 euro.

De invoering van een zaalhuurdienst voor vergroenings- en teamvergaderingen bestemd voor verenigingen en externe bedrijven. In dit kader kwamen in 2022 onder meer volgende bedrijven langs

- * Circusschool
  - * Abbet VZW
  - * TDC / Enabel
  - * Tournesol VZW
  - * Good Planet
  - * Happy Farm
- Het Chaudron team werkt in GBH.
In het kader van het in 2021 opgezette "open huis" is de gelegenheid aangegrepen om het team van le champ du Chaudron te verwelkomen. Aangezien het GBH team tot een minimum is herleid en het Chaudron team op de renovatie van de Ferme du Chaudron wacht, was het delen van de lokalen van het GBH een goede gelegenheid voor beide verenigingen.

2e kwartaal

- Zoeken naar een freelance grafisch ontwerper om de communicatie van GBH te ondersteunen. Overeenkomst in mei: Thierry zal het team bijstaan.
- Negatieve beslissing door Co Create.
- Met de VGC brengt de Brede School Anderlecht scholen en verenigingen met elkaar in verband. GBH treedt toe tot haar beheerscomité.
- Een verantwoordelijke voor de PermaChAM wordt aangeworven. Aankomst van Matthias (april), vervangen door Aurélie (mei) nadat Matthias om persoonlijke redenen het project verlaat. Cham wordt Perma'ChAM.

3e kwartaal

- Subsidieaanvraag verstuurd naar de Stichting Houtman. Deze subsidie is niet verkregen.
- Vergadering met externe facilitators om een pool van freelancers te creëren.

4e kwartaal

- Aurélie start een cyclus opleidingen in permacultuur die loopt van oktober 2022 tot september 2023.
- 2 dagen permacultuur facilitatie voor het GBH-team door Aurélie.
- Offsite herbronning van het team (oktober / 3 dagen). Tussenkoms van Jan Pille, permacultuurexpert, meer bepaald over voedselbossen.
- Begin van de reflectie over het herontwerp van de website.
- Schrijven van het project "De kleine naturalisten" voor de aanvraag van de subsidie 'Mycellium' (niet verkregen) en Bruzzit (niet verkregen).
- Inhouding van het project Vlinderbos: een project van de organisatie Good Planet In samenwerking met de gemeente Anderlecht waaraan wij deelnemen. Logistiek en reflectie omtrent de realisatie van het project Educatief Hout, een bos met speeltoestellen waar kinderen zelfstandig kunnen spelen. Een eerste project- het Nestelbos - werd ontwikkeld in Affligem.

Dit kleine paneeltje aan de rand van de vijver, lijkt wel geschreven voor het jaar 2022 van het GBH

IV. PermaCham

De Cham heeft een nieuwe wending genomen en is de Permacham geworden, een intergenerationele en participatieve voedseltuin, waarin de principes van de permacultuur worden gehanteerd.

Mindchanger

In het kader van het Mindchangers project, medegefinancierd door de Europese Unie en de Federatie Wallonië-Brussel, kreeg de Permacham een subsidie toegekend. Het Mindchangers project streefde de volgende doelstellingen na :

De Europese burgers sensibiliseren over de Agenda-2030 en bewustmaken over de uitdagingen van de Europese consensus over duurzame ontwikkeling;

De individuele en collectieve betrokkenheid van jongeren bij vraagstukken die betrekking hebben op de klimaatcrisis, migratie en duurzaamheid ontwikkelen;

De ontwikkeling van samenwerkingsverbanden tussen lokale autoriteiten, het maatschappelijk middenveld en jonge burgers.

Doelstellingen die behoren tot het project op de PermaCham:

Het samenbrengen van verschillende jongerengroepen uit de Brusselse regio in dezelfde moestuin.

We zijn erin geslaagd verschillende jongeren en groepen die elkaar niet kenden op verschillende tijdstippen in de tuin samen te brengen. Deze jongeren ontmoetten andere personen die bij de tuin betrokken waren en creëerden een band met hen.

Overdracht van vaardigheden en kennis over duurzaam eten.

Door een ervaringsgerichte aanpak en praktisch aan de slag te gaan middels tuinieren werden vaardigheden en kennis over duurzaam eten overgedragen.

Videoworkshops om het bewustzijn over biodiversiteit en duurzaam voedsel te vergroten, terwijl vaardigheden in filmen, geluidsopname, videobewerking, enz. werden overgedragen.

Overdracht van burgerlijke waarden aan jongeren

In het PermaCham-project experimenteren we met de implementatie van gedeeld governance en gemeenschappelijk leven en werken. De vrijwilligers en medewerkers die de jongeren in Cham hebben ontmoet, belichamen en brengen essentiële burgerlijke waarden over zoals openheid, respect, solidariteit, delen...

Een experimenteerruimte creëren waarin zij hun vaardigheden kunnen tonen

Tijdens de bezoeken van de jongeren aan de Cham herontdekten velen van hen het plezier om met het levendige te werken en stonden ze versteld van hun eigen kennis. Velen waren trots dat ze de aarde hadden voorbereid en beplant, geknutseld, gezaaid en geoogst.

Tijdens de videoworkshops konden de jongeren hun technische en creatieve vaardigheden tonen bij het maken van video's.

1^e kwartaal

Door gebrek aan personeel staat het terrein op pauze. Er wordt contact onderhouden met vaste vrijwilligers. Hierdoor is de Cham altijd in goede staat gebleven. De vrijwilligers worden opgevolgd door Koen.

2e kwartaal

21/6 Workshop met GC Ten Wijngaard => Irrigatie, regenwaterrecuperatieproject : tips en trucs. Aurélie en Henri geven de training, 10 deelnemers uit Ten Wijngaard.

3e kwartaal

Activiteiten met Cultureghem. Samen koken met vrijwilligers van deze vereniging en Cham-vrijwilligers op 9/07, samen koken met Cham-vrijwilligers en potentiële nieuwe vrijwilligers op 12/08

Met de Mission Locale van Anderlecht: 2 activiteiten in het kader van hun opvolging van jongeren die afhaken: ontdekking van het beroep groententeler.

Oproep tot deelname aan "Nourrir Bruxelles": ontdekkingsworkshop, tuinieren en compost workshop.

4^e kwartaal

Nacht van de duisternis op 8/10: gezamenlijke maaltijd en verhalenvertelster met Cultureghem.

Videoproject met jongeren en Lotte/Lisa in November. Capsules gemaakt voor Mindchangers.

Samenwerking met De Rinck: "Plantaardige Ateliers".

5 workshops met Jon (Semis Sauvages). Sessies die open staan voor alle vrijwilligers om het Permacultuurproject op te starten. Deze leiden tot een eerste permacultuurontwerp van de tuin.

Activiteit met de Centre Ado voor schoolverlaters met psychische problemen: een ochtend bij Happy Farm en een ochtend bij PermaChAM (workshop fruitbomen snoeien).

Workshop "Wilde planten ontdekken" met de Ferme des Compagnons VZW (jonge schoolverlaters) en Brigitte Grandjean (Cytisane).

V. Activiteiten

1e Kwartal

- Voorbereiding van de jaarkalender en de pool van te benaderen freelancers.
- Deelname aan de onderhoudswerken van het natuurgebied La Roselière, samen met Natagora. .

2e Kwartal

- Zondagen van de naturalisten: van Brueghel tot Street Art op 22/05 en Bestuivers op 11/06.
- Workshop 'van bonen tot chocolade: geheimen van de paashaas op 9/04'. Ontdekking van de cocoaproductie met een Ivoriaanse producent en initiatie tot het maken van pralines.
- Voorstelling in de tuin: Les OizoRêves op 19/06.
- Rotary: Ontdekkingswandeling .
- Heksen: Beltane 30/04 en Zomerzonnwende 22/06
- Voorgestelde workshop Cyanotopen (fotoproces), geannuleerd: gebrek aan deelnemers.
- - Wandeling met het OCMW van St Gilles op 3/06 met Michel Bocquet, natuurgids.
- - Met de VZW ABBET wilde wandeling met Brigitte Grandjean, kruidentheemaakster van de Espace Test, project Citisane.
- - Ontdekkingsdag voor het gemeentepersoneel met 3 informatiepunten: La Roselière (Marie-Hélène), Het GBH (Koen) en Champ du Chaudron (Christine).
- - Met VZW Rencontre des continents: ontdekking van de dynamiek van de stadslandbouw in Neerpede.

3e Kwartal

- 2 weken stage voor kinderen "De Robinsons van Neerpede" één week in juli en de laatste week in augustus.
- Zondagen van de naturalisten: Bye Bye Gierzwaluwen (10/07), Spinnen (25/09).
- Nacht van de vleermuizen (26/08).
- Participatief werkkamp in La Roselière (17/09).
- Nourrir Bruxelles: filmbijeenkomst "Les 36 casquettes" 16/09, preview in Zinnema.
- Heksen: Herfst Equinox 23/09.
- Actiris Moovit: ontdekking van stadslandbouw met de fiets.

4e Kwartal

- Zondagen van de naturalisten: "Vogels" (6/11) en "Water" (4/12).
- Heksen 31/11 Samhain (uiteindelijk afgelast wegens ziekte van Virginie) + 21/12 Winterzonnwende.

Doorlopend :

- Totemus : 1862 personen gebruikten de app in 2022, waarvan 1005 inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waaronder 224 uit Anderlecht.

VI. Partners

Een van de functies van het GBH is om er een open huis en netwerkcentrum van te maken. Zo kon het de volgende lange termijn partnerschappen opbouwen of versterken:

- Natagora: Medeorganisatie van de vleermuisnacht en medebeheer van La Roselière en de natuurtuin.
- Ferme du Chaudron: Dankzij haar onderdak in onze gebouwen kunnen we ook streven naar complementariteit tussen beide verenigingen.
- Cultureghem: onze duurzame voedselpartner in Kuregem. Het succes van de activiteiten in 2022 creëert een boeiende basis voor verdere samenwerking in de toekomst.
- Lokale telers: Espace Test, Smala, Hierba Buena, Les Simples Magiques de Bruxelles Ma Belle, Radiscale, Heymans...
- Leefmilieu Brussel : deelname aan de ontwikkeling van het operationeel plan voor Neerpede (NOP).

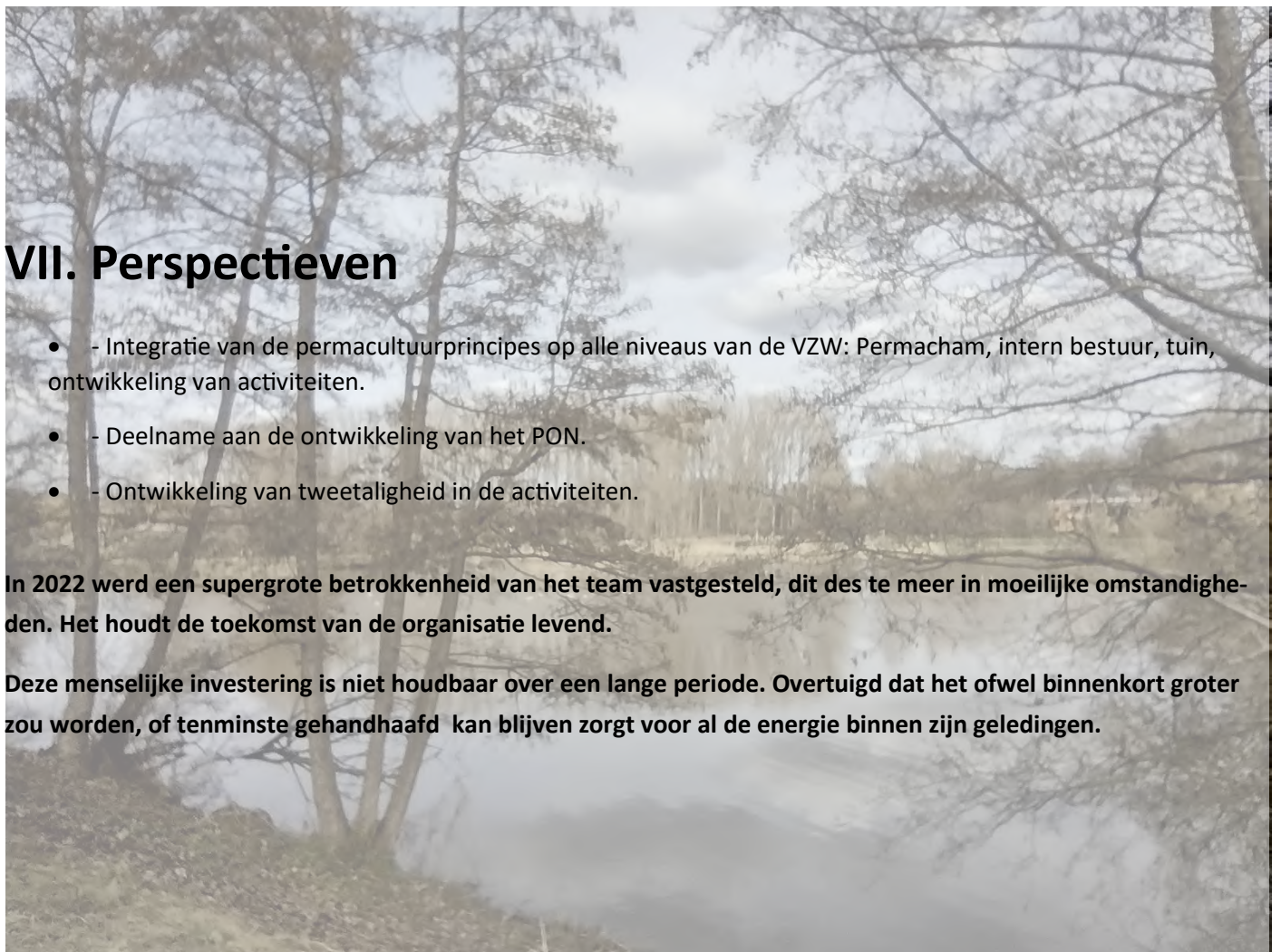
Deelname aan de film “ 36 casquettes / Landbouw portretten van Neerpede Vallei ” in het bijzonder voor het creëren van contacten.

VII. Perspectieven

- - Integratie van de permacultuurprincipes op alle niveaus van de VZW: Permacham, intern bestuur, tuin, ontwikkeling van activiteiten.
- - Deelname aan de ontwikkeling van het PON.
- - Ontwikkeling van tweetaligheid in de activiteiten.

In 2022 werd een supergrote betrokkenheid van het team vastgesteld, dit des te meer in moeilijke omstandigheden. Het houdt de toekomst van de organisatie levend.

Deze menselijke investering is niet houdbaar over een lange periode. Overtuigd dat het ofwel binnenkort groter zou worden, of tenminste gehandhaafd kan blijven zorgt voor al de energie binnen zijn geledingen.

VIII. GBH Financieel verslag 2022 : Belangrijke punten.

Balans (Samenvatting)

TOTAL BALANS = 165.928,25 €

a) Activa

Vaste activa = 519,62 €

Vlottende activa = 165.408,63 €

- Vorderingen
- Liquide middelen (bank)
- Overlopende rekeningen (correcties)

b) Passiva

Bestemde fondsen = 103.071,55 €

- Reserve voor sociale lasten en voor toekomstige behoeften
- Overgedragen resultaten
- Kapitaalsubsidies

Schulden = 62.856,70 €

Resultatenrekening (Samenvatting)

a) Bedrijfsopbrengsten

De inkomsten van de vzw daalden tot 174.794,07€ en zijn als volgt verdeeld

- Verkoop en diensten 9.536,00€
- Subsidies 162.364,63€
- Diverse bedrijfsopbrengsten (over te dragen subsidie & inkomsten, correctie kapitaalsubsidie, bedrijfsinkomsten zoals Activa, vrijstelling, verzekeringsvergoeding enz.) € 1.961,69

b) Bedrijfskosten

De diensten en diverse goederen zijn verminderd ten opzichte van 2021: 122.849,77 €
waarvan :

- Diensten en diverse goederen, werken, afschrijvingen, bedrijfskosten: 51.944,30€
- Personeelskosten = 154.729,06 €

Bedrijfsresultaat 2022: -33.213,57 €.